

ROBERTO BOLAÑO
VAHŞİ HAFİYELER
ROMAN

Çeviri: PERAL BAYAZ

♥ can
modern

ROBERTO BOLAÑO

VAHŞİ
HAFİYELER

Can Modern

Los detectives salvajes

© 1998, Roberto Bolaño

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd.aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ocak 2018, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi Editörü: Emrah Serdan

Editör: Emrah İmre

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3903-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/978975739033

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

ROBERTO BOLAÑO

VAHŞİ
HAFİYELER

ROMAN

İspanyolca aslından çeviren

Peral Bayaz

♥can

Roberto Bolaño'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Lümpen Roman, 2016

Katil Orospular, 2017

Mösyö Pain, 2017

Tılsım, 2017

Uzak Yıldız, 2017

ROBERTO BOLAÑO, 1953'te Şili'de doğdu. Çocukluğunu Şili'de, ilkençliğini Meksika'da geçiren Roberto Bolaño yirmili yaşlarda Avrupa'ya giderek Katalonya'ya yerleşti. Geçimini bekçilik, mevsimlik işçilik, bulaşıkçılık gibi işlerden sağlarken bir yandan da şiirler ve romanlar kaleme aldı. İlk çocuğunun dünyaya gelmesinin ardından gelirini artırmak amacıyla düzyazıya ağırlık vermeye başladı. *Vahşi Hafiyeler* (1998) romanıyla Rómulo Gallegos ve Herralde ödülleri başta olmak üzere birçok ödül kazanmasıyla Latin Amerika edebiyatının Boom kuşağından beri en önemli romancısı olarak gösterildi, eserleri birçok dile çevrildi. 2003'te 50 yaşında Barcelona'da öldü.

2 Kasım 1998'de Salvador Clotas, Juan Cueto, Paloma Díaz-Mas, Luis Goytisolo, Esther Tusquets ve yayıncı Jorge Herralde'den oluşan jüri oybirliğiyle Roberto Bolaño'nun *Vahşi Hafiyeler* romanına XVI. Herralde Roman Ödülü'nü vermiştir.

Talihli bir tesadüf eseri birbirine benzeyen
Carolina López ve Lautaro Bolaño'ya

“Meksika’nın kurtulmasını ister misiniz?
İsa kralımız olsun ister misiniz?”
“Hayır.”

Malcolm Lowry

İçindekiler

I. Meksika'da Kaybolan Meksikalılar (1975)	21
II. Vahşi Hafiyeler (1976-1996)	
1. Amadeo Salvatierra, Palacio de la Inquisición yakinlarında República de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	189
Perla Avilés, Leonardo da Vinci Sokağı, Mixcoac Mahallesi, Meksiko DF, Ocak 1976	191
Laura Jáuregui, Tlalpan, Meksiko DF, Ocak 1976	195
Fabio Ernesto Logiacomo, <i>La Chispa</i> dergisi yazışleri, Independencia ile Luis Moya sokaklarının köşesi, Meksiko DF, Mart 1976	200
Luis Sebastián Rosado, La Rama Dorada Kafeterya'sı, Coyoacán, Meksiko DF, Nisan 1976	204
Alberto Moore, Pitágoras Sokağı, Narvarte Mahallesi, Meksiko DF, Nisan 1976	212
Carlos Monsiváis, Madero Caddesi'nde yürürken, Sanborns yakınlarında, Meksiko DF, Mayıs 1976	215
2. Amadeo Salvatierra, Palacio de la Inquisición yakinlarında República de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	217
Perla Avilés, Leonardo da Vinci Sokağı, Mixcoac Mahallesi, Meksiko DF, Mayıs 1976	218
Piel Divina, Tepeji Sokağı'nda, çatı katında bir odada, Meksiko DF, Mayıs 1976	224
Laura Jáuregui, Tlalpan, Meksiko DF, Mayıs 1976	226

Luis Sebastián Rosado , Moore'ların evinde verilen partide, yirmiden fazla kişi, çimlerin üzerinde, ışıklandırılmış bahçede, Las Lomas Mahallesi, Meksiko DF, Temmuz 1976	227
Angélica Font , Colima Sokağı, Condesa Mahallesi, Meksiko DF, Temmuz 1976	232
3. Manuel Maples Arce , Chapultepec Ormanı'nda, Calzada del Cerro'da gezinirken, Meksiko DF, Ağustos 1976	235
Barbara Patterson , Los Claveles Otel'i'nin bir odası, Niño Perdido Caddesi ile Juan de Dios Sokağı'nın köşesi, Meksiko DF, Eylül 1976	237
Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında República de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	240
Joaquín Font , Colima Sokağı, Condesa Mahallesi, Meksiko DF, Ekim 1976	241
Jacinto Requena , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksiko DF, Kasım 1976	242
María Font , Colima Sokağı, Condesa Mahallesi, Meksiko DF, Aralık 1976	248
4. Auxilio Lacouture , Felsefe ve Edebiyat Fakültesi, UNAM, Meksiko DF, Aralık 1976	253
5. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında República de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	267
Joaquín Font , Ruh Sağlığı Kliniği "El Reposo", Meksiko DF eteklerinde, Desierto de los Leones yolu üstünde, Ocak 1977	269
Joaquín Vázquez Amaral , ABD'nin batısında bir üniversitenin kampüsünde yürürken, Şubat 1977	271
Lisandro Morales , Comercio Sokağı, Morelos Parkı karşı, Escandón Mahallesi, Meksiko DF, Mart 1977	273
Laura Jáuregui , Tlalpan, Meksiko DF, Mart 1977	280
6. Rafael Barrios , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksiko DF, Mayıs 1977	285

Joaquín Font , Ruh Sağlığı Kliniği “El Reposo”, Meksiko DF eteklerinde, Desierto de los Leones yolu üstünde, Mart 1977	286
Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	288
Felipe Müller , Céntrico Bar, Tallers Sokağı, Barcelona, Mayıs 1977	293
7. Simone Darrieux , Petites Écuries Sokağı, Paris, Temmuz 1977	299
Hipólito Garcés , Marcel Proust Bulvarı, Paris, Ağustos 1977	305
Roberto Rosas , Passy Sokağı, Paris, Eylül 1977	309
Simone Darrieux , Petites Écuries Sokağı, Paris, Eylül 1977	312
Sofía Pellegrini , Trocadero Parkı’nda otururken, Paris, Eylül 1977	314
Simone Darrieux , Petites Écuries Sokağı, Paris, Eylül 1977	315
Michel Bulteau , Teheran Sokağı, Paris, Ocak 1978	317
8. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	321
Felipe Müller , Céntrico Bar, Tallers Sokağı, Barcelona, Ocak 1978	323
Mary Watson , Sutherland Meydanı, Londra, Mayıs 1978	325
Alain Lebert , Chez Raoul Bar, Port-Vendres, Fransa, Aralık 1978	344
9. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	357
Joaquín Font , Ruh Sağlığı Kliniği “El Reposo”, Meksiko DF eteklerinde, Desierto de los Leones yolu üstünde, Mart 1979	362
Jacinto Requena , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksiko DF, Mart 1979	363
Luis Sebastián Rosado , loş bir stüdyo, Coyoacán Mahallesi, Mart 1979	364

Angélica Font , Colima Sokağı, Condesa Mahallesi, Meksiko DF, Nisan 1979	370
10. Norman Bolzman , Edith Wolfson Parkı'nda bir bankta otururken, Tel Aviv, Ekim 1979	376
11. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	390
Lisandro Morales , La Villa yakınlarında Pulqueria La Saeta Mexicana'da, Meksiko DF, Ocak 1980	396
Joaquín Font , Ruh Sağlığı Kliniği "El Reposo", Meksiko DF eteklerinde, Desierto de los Leones yolu üstünde, Nisan 1980	398
12. Heimito Küntst , Stuckgasse'deki tavan arası odasında uzanmış yatarken, Viyana, Mayıs 1980	400
María Font , Devrim Anıtı yakınlarında, Montes Sokağı, Meksiko DF, Şubat 1981	417
13. Rafael Barrios , evinin oturma odasında, Jackson Caddesi, San Diego, California, Mart 1981	424
Barbara Patterson , evinin mutfağında, Jackson Caddesi, San Diego, California, Mart 1981	425
José "Zopilote" Colina , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksika DF, Mart 1981	429
Verónica Volkow , bir kız ve iki erkek arkadaşıyla, havaalanının dış hatlar bölümünde, Meksiko DF, Nisan 1981	431
Alfonso Pérez Camarga , Toledo Sokağı, Meksiko DF, Haziran 1981	433
14. Hugo Montero , La Mala Senda Bar'da bira içerken, Pensador Mexicano Sokağı, Meksiko DF, Mayıs 1982	437
15. Jacinto Requena , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksiko DF, Temmuz 1982	451
Xóchitl García , Montes Sokağı, Devrim Anıtı yakınlarında, Meksiko DF, Temmuz 1982	453
Rafael Barrios , Jackson Caddesi'ndeki evinin banyosunda, San Diego, California, Eylül 1982	455
Barbara Patterson , Jackson Caddesi'ndeki evin mutfağında, San Diego, California, Ekim 1982	456

Luis Sebastián Rosado , loş bir stüdyo, Cravioto Sokağı, Coyoacán Mahallesi, Meksiko DF, Mart 1983	457
16. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	466
Joaquín Font , La Fortaleza Psikiyatri Kliniği, Tlalnepantla, Meksiko DF, Mart 1983	472
Xóchitl García , Montes Sokağı, Devrim Anıtı yakınlarında, Meksiko DF, Ocak 1984	474
Luis Sebastián Rosado , loş bir stüdyo, Cravioto Sokağı, Coyoacán Mahallesi, Şubat 1984	478
17. Jacinto Requena , Café Quito, Bucareli Sokağı, Meksiko DF, Eylül 1985	481
Joaquín Font , La Fortaleza Psikiyatri Kliniği, Tlalnepantla, Meksiko DF, Eylül 1985	482
Xóchitl García , Montes Sokağı, Devrim Anıtı yakınlarında, Meksiko DF, Ocak 1986	485
Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında República de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	492
18. Joaquín Font , Colima Sokağı, Condesa Mahallesi, Meksiko DF, Ağustos 1987	496
Andrés Ramírez , El Cuerno de Oro Bar, Avenir Sokağı, Barcelona, Aralık 1988	503
Abel Romero , Kafé L'Alsatién, Lüksemburg Parkı yakınlarında, Vaugirard Sokağı, Paris, Eylül 1989	519
19. Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında, Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	521
Edith Oster , Alameda Parkı'nda bir banka oturmuş, Meksiko DF, Mayıs 1990	525
Felipe Müller , Martorell Meydanı'nda bir bankta otururken, Barcelona, Ekim 1991	553
20. Xosé Lendoiro , Terme di Traiano, Roma, Ekim 1992	557
21. Daniel Grossman , Alameda Parkı'nda bir bankta otururken, Meksiko DF, Şubat 1993	585

Amadeo Salvatierra , Palacio de Inquisición yakınlarında Republica de Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	597
22. Susana Puig , Josep Tarradellas Sokağı, Calella de Mar, Katalunya, Haziran 1994	603
Guillem Piña , Gaspar Pujol Sokağı, Andratx, Mallorca, Haziran 1994	611
Jaume Planells , Salambó Bar, Torrijos Sokağı, Barcelona, Haziran 1994	620
23. Iñaki Echavarne , Giardinetto Bar, Granada del Penedés Sokağı, Barcelona, Temmuz 1994	629
Aurelio Baca , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	629
Pere Ordóñez , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	630
Julio Martínez Morales , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	631
Pablo del Valle , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	633
Marco Antonio Palacios , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	637
Hernando García León , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	639
Pelayo Barrendoáin , Kitap Fuarı, Madrid, Temmuz 1994	642
Felipe Müller , Céntrico Bar, Tallers Sokağı, Barcelona, Eylül 1995	645
24. Clara Cabeza , Hundido Parkı, Meksiko DF, Ekim 1995	650
María Teresa Solsona Ribot , Jordi's Spor Salonu, Josep Tarradellas Sokağı, Malgrat, Katalunya, Aralık 1995	662
25. Jacobo Urenda , Cherche Midi Sokağı, Paris, Haziran 1996	681
26. Ernesto García Grajales , Pachuca Üniversitesi, Pachuca, Meksika, Aralık 1996	711
Amadeo Salvatierra , Palacio de la Inquisición yakınlarında Venezuela Sokağı, Meksiko DF, Ocak 1976	713
III. Sonora Çölleri (1976)	717

I.

Meksika'da Kaybolan Meksikalılar
(1975)

2 Kasım

Nazik bir davetle damardan gerçekçilik akımına katılmam istendi. Kabul ettim elbette. Katılım merasimi yapılmadı. Böylesi daha iyi.

3 Kasım

Damardan gerçekçiliğin ne olduğunu pek iyi bilmiyorum. On yedi yaşındayım. Adım Juan García Madero. Hukuk fakültesinin birinci s6mestrine kayıtlıyım. Ben hukuk değil edebiyat istiyordum, ama amcam çok ısrar etti, sonunda teslim oldum. 6ksüz6m. Avukat olacağım. Amcama ve yengeme b6yle dedim, ama sonra odama kapanıp b6t6n gece ağladım. Yani hiç değilse gecenin b6y6k bir b6l6m6nde. Sonra da boynumu b6k6p Őanlı hukuk fak6ltesine girdim; ama bir ay sonra felsefe ve edebiyat fak6ltesinde Julio C6sar 6lamo'nun y6nettiği Şiir at6lyesine yazıldım. B6ylece, damardan gerçekçilere, ya da gerçek damardancılara, hatta ara sıra aralarında kullandıkları deyimle gerekaltıcılara katılmış oldum. Őimdiye kadar d6rt kez katılmıştım at6lyeye ve hiçbir Şey olmamıŐtı, tabii hiçbir Şey derken lafın geliŐi, yoksa iyi d6Ő6necek olursak hep bir Şeyler oluyordu: Şiirler okuyorduk ve 6lamo okunanları, o an içinde bulunduğu

ruh haline göre ya övüyor ya da yerle bir ediyordu. Aramızdan biri bir şiir okuyor Álamo eleştiriyordu, bir başkası bir başka şiir okuyor Álamo eleştiriyordu, gene bir başkası okuyor Álamo eleştiriyordu. Bazen Álamo eleştirmekten sıkılıyor bizim de eleştirmemizi istiyordu (yani o anda şiir okumayanlarımızın). O zaman biz eleştiri yapıyorduk, Álamo da gazete okuyordu.

Bu yöntem katılımcıların birbirleriyle arkadaşlık kurmasını önlemek için, ya da eğer kurulacak olursa bu arkadaşlıkların hastalıklı ve hırsla dayalı olmasını sağlamak için biçilmiş kaftandı.

Öte yandan, her ne kadar durmadan eleştiriden söz ediyor olsa da Álamo'nun iyi bir eleştirmen olduğunu söyleyemeyeceğim. Artık salt konuşmuş olmak için konuştuğuna inanıyorum. Dolaylamanın ne olduğunu, pek iyi olmasa da biliyor. Ancak beşlik (herkesin bildiği gibi klasik şiir ölçüsünde beş ölçüden oluşan nazım sistemi) nedir bilmiyordu, ne *nicárgueo*'nun (ki *falecio*'ya benzer bir dizedir) ne olduğundan; ne de *tetrástico*'dan (ki dört dizeli kıtadır) haberdardı. Bilmediğini nereden mi biliyorum? Çünkü atölyeye katıldığım ilk gün sorma hatasını yaptım. Kim bilir aklım nerelerdeydi. Bunları ezbere bilen tek Meksikalı şair (bizim en büyük düşmanımız) Octavio Paz'dır, ötekilerin bu konuda en ufak bir fikri yok; böyle olduğunu bana damardan gerçekçilik saflarına katılıp dostça kabul edilişimden birkaç dakika sonra Ulises Lima söyledi. Álamo'ya bu tür sorular sormak patavatsızlıktı, çok geçmeden anlayacaktım bunu. Başlangıçta bana bakarak gülümsemesinin beğeniden kaynaklandığını düşündüm. Sonra anladım ki aşağılayıcı bir gülümsemeydi bu. Meksikalı ozanlar (sanırım sadece Meksikalı ozanlar değil, bütün ozanlar) kendilerine cehaletlerinin hatırlatılmasından nefret ederler. Ama ben yılmadım, katıldığım ikinci oturumda birkaç şiirimi yer-

le bir etmesinden sonra *rispetto*'nun¹ ne olduğunu bilip bilmediğini sordum. Álamo, şiirlerime *saygı* göstermesini istiyorum sandı ve uzun uzun objektif eleştiri nedir anlatmaya koyuldu. Bütün genç ozanlar bu yolu kat etmeliymişler, filan falan. Ama lafı daha fazla uzatmasına izin vermedim, kısa yaşamım boyunca kimseden zavallı yapıtlarıma *saygı* göstermesini talep etmediğimi açıkladıktan sonra, bu kez elimden geldiğince düzgün telaffuz etmeye gayret göstererek, sorumu yineledim.

“Bu saçmalıklarla çıkma karşıma García Madero,” dedi Álamo.

“*Rispetto*, sevgili hocam, bir lirik şiir türüdür, daha doğrusu aşk şiiridir; on bir heceli altı ya da sekiz dizeden oluşur, ilk dördü taşlama biçiminde, sonrakiler uyaklı çift dizeler olarak yazılır. Örneğin...” diye bir-iki örnek vermeye hazırlanıyordum ki Álamo sıçrayıp kalktı ve tartışmaya son verdi. Ondan sonra olanlar bulanık (oysa belleğim iyidir): Álamo'nun ve atölye arkadaşlarımdan dört-beşinin güldüğünü anımsıyorum, büyük olasılıkla benimle dalga geçiyorlardı.

Benim yerimde başkası olsa bir daha o atölyeye adımını atmazdı, ama onca kötü anıya karşın (ya da herhangi bir anı yokluğunda, ki bu kötü şeyler anımsamaktan, hatta kötülükleri belleğin derinliğine atmaktan da beter) ertesi hafta her zamanki gibi tam saatinde atölyede hazır ve nazırdım.

Sanırım beni atölyeye döndüren yazgımdı. Katıldığım beşinci toplantıydı bu (ama sekizinci de olabilir dokuzuncu da, son günlerde zaman gönlünce uzayıp kısalıyor, bunu fark ettim), havada trajedinin karşı akımı olan bir gerginlik uçuşuyordu, ama kimse nedenini çıkar-

1. Sözcük İspanyolca *respeto* (saygı) ile benzer okunuştadır. (Ç.N.)

ramıyordu. Bir kere, o gün hepimiz, yani dersler başladığında atölyeye kaydolan yedi şair öğrenci oradaydık, ki bu daha önceki toplantılarda hiç yaşanmamış bir durumdu. Sonra, hepimiz tedirgindik. Genelde pek sakin olan Álamo bile sanki tam kendinde değildi. Bir an için üniversitede bir şeyler olmuş olabileceğini düşündüm, kampüste silah çekilmiş olabilirdi, ya da sürpriz bir grev, fakülte dekanına suikast girişimi, bir felsefe profesörünün kaçırılması ya da benzeri bir olay. Ama bunlardan hiçbiri gerçekleşmemiştir ve doğrusunu söylemek gerekirse kimsenin tedirgin olmak için geçerli bir nedeni yoktu. En azından nesnel bir nedeni. Ama şiir (gerçek şiir) böyledir işte: Gelişini haber verir, kendini havada sezdirir; dediklerine bakılırsa tıpkı depremlerin kendini bazı hayvanlara hissettirdiği gibi. (Özel duyarlıkları olan bu hayvanlar yılanlar, solucanlar, fareler ve bazı kuşlar- mış.) Bundan sonra her şey hızla gelişti, belki biraz biçimsiz bir benzetme olacak ama olanları olağanüstü diye nitelemekten kendimi alamıyorum. Damardan gerçekçi iki ozan geldi. Álamo, istemeye istemeye ozanları bize tanıttı. Aslında şahsen sadece birini tanıyordu, ötekini hakkında duyduklarından biliyordu, belki adı yabancı gelmiyordu, ya da birileri kendisine bu şairden söz etmişti. Her neyse, bu ikinci ozanı da tanıttı.

Bu şairler neden gelmişlerdi, aradıkları neydi, bilmiyorum. Görünüşe bakılırsa ziyaret açıkça çatışma niteliği taşıyordu, ama bunun yanı sıra propaganda amacından da yoksun sayılmazdı. Başlangıçta damardan gerçekçiler sessiz ve naziktiler. Álamo ise diplomatik, hafifçe alaycı bir tavır takınmış, olayların gelişmesini bekler gibiydi. Ama yavaş yavaş, konukların çekingenlikleri karşısında cesaretlenmeye başladı, yarım saat geçmiş geçmemiştir ki toplandı her zamanki havasına girdi. İşte gerçek savaş o zaman başladı. Damardan gerçekçiler Álamo'nun kullandığı eleş-

tiri yöntemini sorgulamaya başladılar. Álamo da gelgitler arasında, atölyenin beş üyesinin desteğiyle, damardan gerçekçileri aşağılık gerçeküstücülük ve sahte Marksistlikle suçladı. Her yere koltuğunun altında bir Lewis Carroll kitabıyla giden ve neredeyse hiç ağzını açmayan sıska bir delikanlı dışında, ki açık söylemek gerekirse bu davranışı beni şaşırttı, bütün öğrenciler Álamo'ya arka çıkmışlardı. Hocayı onca hararetle destekleyen bu kişiler, başka zamanlar hocanın en acımasız eleştirilerini yönelttiği kişilerin ta kendileriydi (bu da bana şaşırtıcı geldi). O anda benim de çorbada tuzum bulunsun istedim ve Álamo'yu *rispetto*'nun ne olduğu hakkında en ufak bir fikri olmamakla suçladım. Damardan gerçekçiler de *rispetto*'nun ne olduğunu bilmediklerini kabul ettiler, ama gözlemimi yerinde bulup onayladılar. İçlerinden biri bana yaşımı sordu; on yedi yaşında olduğumu söyledim ve bir kez daha *rispetto*'nun ne olduğunu anlatmaya çalıştım. Álamo öfkeden kıpkırmızı kesilmişti; öğrenciler beni ukalalıkla suçladılar (biri akademist olduğumu söyledi). Damardan gerçekçiler beni savundular. Hazır başlamışken Álamo'ya ve gruptakilere hiç değilse *nicárqueo*'nun ya da *tetrástico*'nun ne olduğunu anımsayıp anımsamadıklarını sordum. Kimse yanıt veremedi.

Tüm beklentilerimin tersine tartışma ana avrat dümdüz gitmeden son buldu. Öyle olsaydı daha memnun olacağımı itiraf etmeliyim. Gerçi atölyedekilerden biri bir gün Ulises Lima'nın suratını dağıtmaya yemin ettiyse de sonunda hiçbir şey olmadı, yani şiddet içeren bir şey demek istiyorum. Ama ben bu gözdağına tepki gösterdim (altını çiziyorum, tehdit bana değildi), kampüsün istediği yerinde, istediği gün, istediği saatte gözdağı verenle yüzleşmeye hazır olduğumu söyledim.

Akşam kapanış sürprizli oldu. Álamo, Ulises Lima'ya hodri meydan diyerek bir şiirini okumaya davet etti. Lima

kimsenin yalvarmasını beklemeden ceketinin cebinden bir tomar buruşuk, kirli kâğıt çıkardı. Ne korkunç, diye geçirdim içimden, bu enayi kendi kendini aslanın ağzına attı. Sanırım onun yerine utancımından gözlerimi yumdum. Şiir okunacak zaman var, yumruk yumruğa gelecek zaman var. Bana göre o âna bu ikincisi uygundu. Dediğim gibi, gözlerimi yumdum, Lima'nın gırtlığını temizlediğini duydum. Çevresinde oluşan tedirgin sessizliği duydum (sessizliği duymak mümkünse tabii, bu konuda kuşkuluyum). Ve sonunda o güne dek duyduğum en güzel şiiri okuyan sesi duydum. Sonra Arturo Belano yerinden kalkarak damardan gerçekçilerin çıkarmayı düşündükleri dergide yazacak şairler aradıklarını söyledi. Herkes katılmak için can atıyordu, ama bütün o tartışmalardan sonra çekmiyorlardı, kimse ağzını açmadı. Toplantı bitince (her zamankinden daha geç bitmişti) otobüs durağına damardan gerçekçilerle beraber gittim. Çok geç olmuştu. Artık otobüsler işlemiyordu. Reforma Caddesi'ne dek hep beraber bir arabaya binmeye karar verdik, oradan da yürüyerek Bucareli Sokağı'ndaki bir bara gittik, geç vakitlere dek barda oturup şiir üzerine sohbet ettik.

Konuşulanlardan pek bir şey çıkaramadım. Grubun adı bir açıdan şaka, bir açıdan tam anlamıyla ciddi. Sanırım yıllar önce Meksikalı öncü bir grup da damardan gerçekçiler diye anılıyormuş, ama bir yazar grubu müydü, yoksa ressam, gazeteci ya da devrimci bir grubun mu adıydı, bilmiyorum. Galiba 1920'lerde ya da 1930'larda etkinmişler, onu da tam bilmiyorum. Tabii ki grubun adını hiç duymamıştım; bu da edebiyat konusundaki cahilliğimin doğal sonucu (dünyadaki bütün kitaplar okumam için beni bekliyor). Arturo Belano'ya göre damardan gerçekçiler Sonora çöllerinde yok olmuşlar. Sonra, Cesárea Tinajero ya da Tinaja diye birisinden söz ettiler, adını tam anımsamıyorum. Bu adı andıklarında, sanırım

bira yüzünden, bağıra çağıra bir garsonla tartışıyordum. Comte de Lautréamont'un *Şiirler*'inde [*Poésies*] o Tinajero denen kişiyle ilgili bir şeyler varmış. Daha sonra Lima gizemli bir sav attı ortaya. Ona göre bugünkü damardan gerçekçiler geriye doğru yürüyorlarmış. Nasıl geriye doğru? diye sordum.

"Geri geri, önlerinde ilerideki bir noktaya bakarak ama o noktadan uzaklaşarak, bilinmeze doğru düz bir çizgi üzerinde."

Bana kalırsa böyle yürümek çok iyi, dedim, ama aslında hiçbir şey anlamamıştım. İyi düşünülecek olursa en kötü yürüyüş biçimi.

Daha geç bir saatte başka şairler de geldi, bazıları damardan gerçekçi, bazıları değil, gürültü patırtı çekilmez oldu. Bir ara, masamıza yaklaşan her tuhaf yaratıkla çene çalan Belano ve Lima'nın beni unuttuklarını düşündüm, ama sabaha karşı çeteye katılmak isteyip istemediğimi sordular. "Grup" ya da "hareket" demediler, çete dediler, bu da hoşuma gitti. Elbette isterim, dedim. Çok kolay oldu. İçlerinden biri, Belano, elimi sıktı, artık onlardan biri olduğumu söyledi, sonra da bir *ranchera* şarkısı söyledik. Hepsi bu kadar. Şarkının sözleri kuzeyde kayıplara karışmış köylerden ve bir kadının gözlerinden söz ediyordu. Sokakta kusmaya başlamadan önce şarkıdaki kadın Cesárea Tinajero mu diye sordum. Belano ve Lima yüzüme baktılar, artık damardan gerçekçi olduğumdan hiç kuşkuları kalmadığını, hep beraber Latin Amerika şiirini değiştireceğimizi söylediler. Saat altıda bir taksiye binip Lindavista Mahallesi'ndeki evime geldim. Bugün üniversiteye gitmedim. Bütün gün odama kapanıp şiir yazdım.

4 Kasım

Bucareli Sokağı'ndaki bara gittim ama damardan gerçekçiler ortalıklerde görünmediler. Onları beklerken okuyup yazmayı sürdürdüm. Barın gediklişi olan bir grup suskun, daha doğrusu katil suratlı sarhoş gözlerini üzerimden ayırmadı.

Beş saatlik beklemenin ürünü: dört bira, dört tekila, yarım bıraktığım bir tabak *sope* (bayağı kokuşmuştu), Álamo'nun son şiir kitabının (yeni arkadaşlarımla Álamo'yu tiye almak için yanıma almıştım) baştan sona hatmi, Ulises Lima tarzı yazılmış, daha doğrusu Ulises Lima'nın bildiğim (okumadığım, sadece dinlediğim) tek şiirine benzeyen yedi metin (metinlerin birincisi leş gibi kokan *sope* üzerine, ikincisi üniversite üzerine: Üniversitenin yok edildiği görüşündeydim, üçüncüsü yine üniversiteyle ilgili: Bir zombiler ordusuna katılmış çırılçıplak koşuyorum, dördüncüsü DF¹ mehtabı üzerine, beşincisi ölmüş bir şarkıcı üzerine, altıncısı Chapultepec kanalizasyonlarında yaşayan gizli bir dernek üzerine, yedinci metin kayıp bir kitap ve dostluk üzerine). Aslında Ulises Lima'nın o şiirini okumamıştım. Bütün bu metinlerin yanı sıra bir de fiziksel ve ruhsal bir yalnızlık duygusu...

Birkaç sarhoş bana sataşmak istedi, neyse ki genç yaşına rağmen bu durumlarda ne surat takınacağımı biliyorum. Bir garson kız (sonradan öğrendiğime göre adı Brígida, beni Belano ve Lima'yla oraya gittiğimiz geceden hatırladığını söyledi) saçımı okşadı. Öteki masaya servis yaparken sanki yanlışlıkla olmuş gibi okşadı. Sonra bir süre masama oturdu ve saçımın çok uzun olduğunu ima etti. Cana yakındı ama ilgilenmemeyi yeğledim. Gece saat

1. Distrito Federal (Federal Bölge), Meksiko Büyükşehir Belediyesi, Meksiko sakinlerinin aralarında kentleri için kullandıkları kısaltma. (Ç.N.)

üçte eve döndüm. Bugün damardan gerçekçiler hiç gelmedi. Acaba onları bir daha göremeyecek miyim?

5 Kasım

Arkadaşlarımdan haber yok. İki gündür fakülteye gitmiyorum. Bir daha Álamo'nun atölyesine gitmeyi de düşünmüyorum. Bugün öğleden sonra Encrucijada Veracruzana'ya (Bucareli'deki barın adı) gittim ama damardan gerçekçilerin izine rastlamadım. Bu tür işletmelerin gece, öğleden sonra, hatta sabah saatleri arasında yaşadıkları değişim ilginç. Kime sorsanız size farklı barlar olduklarını söyler. Bugün öğleden sonra sanki gerçekte olduğundan daha pismiş gibi görünüyordu. Gecenin ürkütücü müdahimleri henüz teşrif etmemişlerdi, o sırada barda olan müşteriler daha bir kaçmaya hazır, daha şeffaf ve daha sakindiler. İyice kafayı bulmuş üç küçük memur –büyük olasılıkla devlet memuru–, sepeti boş bir denizkaplumbağası yumurtası satıcısı, iki lise öğrencisi, bir masada yalnız başına oturmuş etli acılı dürüm yiyen bir adam. Garson kızlar da başka. Bugün çalışan üç kızı tanımıyorum, ama içlerinden biri yanıma geldi ve pat diye şöyle dedi: Sen şu şair olmalısın. Bu söz beni rahatsız etti, ama kabul etmiydim ki bir yandan da hoşuma gitmedi değil.

“Evet, küçükhanım şairim. Ama siz nereden biliyorsunuz?”

“Brígida senden söz etti bana.”

Brígida, garson kız!

“Ya! Size ne dedi?” dedim, hemen sen demeye cesaret edememişim.

“Ne diyecek, çok güzel şiirler yazıyormuşsun.”

“O nereden bilecek. Yazdığım bir şeyi okumadı ki daha,” dedim, biraz kızarak, ama sohbetin gidişatından her an daha memnun kalıyordum. Brígida'nın benim şi-

irlerimi okumuş olabileceğini düşündüm bir an için, *evet* neden olmasın, arkamda durup omzumun üzerinden bakmış olabilir! Ama bu pek hoşuma gitmedi.

Garson kız (adı Rosario) ona bir iyilik yapmak ister miymişim, diye sordu. Amcamın (bıkıp usanmadan yineleyerek) öğrettiği gibi “ne olduğuna bağlı” demeliydim, ama işte ben böyleyim, söyleyin ne istiyorsunuz deyiverdim.

“Benim için bir şiir yazmanı istiyorum,” dedi.

“Tamam. Bir gün bir de bakarsın yazmışım senin için bir şiir,” dedim. İlk kez sen diye hitap etmişim, o hızla bir tekila daha getirmesini söyledim.

“İçkin benden,” dedi, “ama şiiri şimdi yazacaksın.”

Ona, ha deyince şiir yazılamayacağını anlatmaya çalıştım.

“Neden bu kadar acele ediyorsun?”

Açıklaması oldukça çapraşıktı, görünüşe bakılırsa Guadalupe Bakiresi’ne birinin sağlığıyla ilgili bir adak adamıştı; aileden çok sevdiği ve özlediği, ortadan yok olup sonra da geri gelen birisi için. Peki bütün bunlarla ne alakası vardı şiirin? Saatlerdir ağzıma bir lokma bir şey koymamıştım, bir an için içkiyi fazla kaçırdığımı, açlık ve alkolün beni gerçeklerden uzaklaştırdığını düşündüm. Ama yok abartıyordum. Yanlış hatırlamıyorsam (doğrusunu söylemem gerekirse böyle olduğunu kanıtlamak için kendimi ateşe atmayı göze alamam) damardan gerçekçiliğin öğütlediği şiiri yazmanın önkoşullarından biri de belli gerçeklerle geçici olarak ilişkiye kesmek olabilir. Nasıl oluyorsa, o saatte bardaki müşteriler azalmaya başlıyordu, böylece öteki iki garson kız da yavaş yavaş masama yanaştılar. O anda, ilk bakışta masum (gerçekten masum) bir biçimde kuşatılmış bulunuyordum, ama durumdan haberi olmayan bir seyirci, bir polis memuru örneğin, durumu öyle değerlendirmeyebilirdi: Bir masada oturan bir

öğrenci ve başında dikilen üç kadın, kadınlardan birisi bacağıyla öğrencinin sol omzuna ve koluna sürtünüyor, öteki ikisinin baldırları masanın kenarına dayanmış (bu kenarlar kesin baldırlarında iz bırakacak), masumca edebiyattan söz ediyorlar, ama bu manzara kapıdan giren birine bambaşka şeyler düşündürebilir. Örneğin, bir muhabbet tellalı koruması altındakilerle derin sohbet. Örneğin, baştan çıkarılamayan kösnül bir öğrenci.

Bir anda duruma son vermeye karar verdim. Nasıl becerdimse kalktım, borcumu ödedim, Brígida'ya tatlı tarafından bir selam yolladım ve çıktım. Sokakta güneş birkaç saniye gözlerimi kamaştırdı.

6 Kasım

Bugün de fakülteye gitmedim. Sabah erken kalktım. UNAM¹ tarafına giden bir otobüse bindim, ama okula gelmeden indim, sabah saatlerinin büyük bölümünü şehir merkezinde avare avare dolanarak geçirdim. Önce Sótano Kitabevi'ne girdim ve Pierre Louÿs'in bir kitabını aldım, sonra Juárez Caddesi'ni geçtim, bir jambonlu sandviç aldım ve Alameda'da bir banka oturup sandviçimi yerken kitap okudum. Louÿs'in öyküsünü okudum, özellikle resimler korkunç bir ereksiyona neden oldu. Ayağa kalkıp yürümeyi denedim ama kamışım o durumdayken bakışları üzerime çekmeden, sadece gelip geçenlere değil çevrede ne kadar yaya varsa hepsine rezil olmadan yürümek imkânsızdı. Bu yüzden, yeniden yerime oturdum, kitabı kapattım, ceketime ve pantolonuma dökülen kırıntıları silkeledim. Uzun süre bir ağacın dalları arasına saklanarak koşuşturan, sincap sandığım bir şeye baktım. On dakika

1. Universidad Nacional Autónoma de México: Meksika Ulusal Özerk Üniversitesi. (Ç.N.)

sonra (üç aşağı beş yukarı) sincap değil de fare olduğunu fark ettim. Koskocaman bir fare! Bu keşfim beni hüznü boğdu. Ben, orada yerimden kıpırdayamıyorum, yirmi metre ötede bir dala sıkı sıkı yapışmış aç bir fare, kuş yumurtaları, rüzgârın yapraklara sürüklediği kırıntılar (ki hiç de olası değil) ya da işte her neyse, bulup karnını dourmaya çalışıyor. Yüreğim daraldı, midem bulandı. Kusmamak için kalktım ve koşa koşa uzaklaştım. Beş dakika içinde sertleşme yok oldu.

Akşam, oturduğum sokağa paralel Corazón Sokağı'ndaydım, bir futbol maçı izledim. Oyuncular çocukluk arkadaşlarımdı, gerçi çocukluk arkadaşım demek belki abartmak olur. Birçoğu hâlâ lisede, ötekiler okulu bıraktılar, babalarının yanında çalışıyorlar, kimileri de boş gzenin boş kalfası. Ben üniversiteye girdiğimden beri bizi ayıran uçurum daha da derinleşti, şimdi sanki iki ayrı gezegenden gelmiş gibiyiz. Beni de oyuna almalarını istedim. Corazón Sokağı çok iyi aydınlatılmamıştı, topu zar zor görebiliyordum. Üstelik arada bir sokaktan araba geçiyordu, oyunu durdurmak zorunda kalıyorduk. İki tekme ve suratıma bir top yedim. Yetti. Biraz daha Pierre Louÿs okurum, sonra da ışığı söndürür uyurum.

7 Kısım

Meksiko kentinde on dört milyon kişi yaşıyor. Damarlardan gerçekçileri bir daha göremeyeceğim. Fakülteye bir daha gitmeyeceğim, Álamo'nun atölyesine de. Amcamlara ne derim? Bakarız! Louÿs'in kitabını, *Afrodite*'i, bitirdim. Şimdi ölmüş Meksikalı şairleri, gelecekteki meslektaşlarımı okuyorum.

8 Kasım

Olağanüstü bir şiir keşfettim. Edebiyat derslerinde yazar Efrén Rebolledo'dan (1877-1929) hiç mi hiç söz edilmemişti. Şiiri aşağıya alıyorum:

Vampir

Akıyor siyah kalın lülelerin
Bembeyaz teninde bir nehir gibi,
Kıvrır kıvrır ve karanlık bir sel gibi,
Ateşlediği gülleri saçıyor buselerimin.

Ben kalın halkaları tek tek açarken
Soğuk ellerinin hafif dokunuşunu
Duyumsuyorum ve uzun bir titreyiş
Bedenimde dolanıyor, kemiklerime işliyor.

Kaotik ve dalgın gözbebeklerin
Işıldıyor, ta içimden kopan
Yürek parçalayan iniltiyi duyunca,

Ve ben acılar içinde kıvrılırken, sen
Susamış, sıcak kanımla beslenen
Vampir gibi, simsiyah ve inatçı.

Bu şiiri ilk okuduğumda (birkaç saat oluyor) odama kapanıp kapıyı kilitledim. Bir yandan şiiri okudum –bir, iki, üç, on, on beş kez– bir yandan da otuz bir çektim. Bu arada Rosario'yu, garson kızı yani, dizleri üstünde üzerime çöreklenmiş benden o sevgili, özlediği kişi için şiir yazmamı isterken, ya da onu ateşler içinde yanan kamışım ile yatağa çivilemem için yalvarırken düşlüyordum.

Biraz rahatlayınca şiir üzerinde düşünebildim.

Sanırım “kıvır kıvır ve karanlık bir sel”i yorumlamakta fazla bir zorluk yok. İkinci dörtlüğün ilk dizesi için ise aynı şey söylenemez: “Ben kalın halkaları tek tek açarken” kıvır kıvır ve karanlık selin tek tek uzatılıp açılışından söz ediyor olabilir, ama belki de “açmak” edimi başka bir anlam gizliyor.

“Kalın halkalar”ın da anlamı çok açık değil. Pubisteki tüylerin kıvrımları mı, vampirin saçlarının lüleleri mi, yoksa insan bedeninin *farklı* girintileri mi? Kısacası arkadan mı çalışıyor? Öyle zannediyorum ki hâlâ Pierre Louÿs’ten okuduklarımın etkisi altındayım.

9 Kasım

Yeniden Encrucijada Veracruzana’ya gitmeye karar verdim. Damardan gerçekçileri bulmak için değil, bir kez daha Rosario’yu görmek için. Ona birkaç dize yazdım. Şiirde gözlerinden, uçsuz bucaksız Meksika ufuklarından, terk edilmiş kiliselerden, sınıra giden yolların neden olduğu seraplardan söz ediyorum. Neden bilmem Rosario’nun Veracruz’lu ya da Tabasco’lu olduğunu düşünüyorum, hatta Yucatán’lı da olabilir. Yoksa o mu sözünü etti? Belki de barın adı aklımı karıştırıyor, belki de Rosario ne Veracruz’lu ne de Yucatán’lı, belki de DF’li. Her neyse, onun bildiği kırlardan (Veracruz’lu olduğu varsayımından yola çıkarak, ki her seferinde Veracruz’lu olduğundan daha çok kuşku duyuyorum) farklı yerlerden söz eden dizelerin daha umut verici olacağını düşündüm, en azından benim açımdan. Sonra ne olursa olur.

Bu sabah kendi yaşamımı düşünerek Villa’nın çevresinde dolanıp durdum. Gelecek pek parlak görünmüyor, hele böyle dersleri asmaya devam edersem. Yine de aslında en çok kafa yorduğum konu cinsel eğitimim. Ömrümü otuz bir çekerek geçiremem. (Şiir konusundaki geliş-

mim de düşündürüyor beni elbette, ama aynı anda iki sorunla birden uğraşmamak daha iyi.) Rosario'nun sevgilisi var mı acaba? Varsa, kıskanç ve bencil midir? Evli olmak için çok genç, ama bu olasılığı da göz ardı etmemeli. Sanırım benden hoşlanıyor, evet hoşlanıyor besbelli.

10 Kasım

Damardan gerçekçileri buldum. Rosario, Veracruz'lu. Damardan gerçekçiler, hepsi tek tek adreslerini verdiler, ben de onlara, hepsine ayrı ayrı adresimi verdim. Toplantılar Bucareli Sokağı'nda Encrucijada'nın biraz yukarısına düşen Café Quito'da, María Font'un Condesa Mahallesi'ndeki evinde ya da ressam Catalina O'Hara'nın Coyoacán Mahallesi'ndeki evinde yapılıyordu. (María Font, Catalina O'Hara, bu adlar bana bir şeyler anımsatıyor ama henüz ne olduğunu bilemiyorum.)

Bunun dışında, neredeyse bir trajediye kurban gidiyordum ama neyse ki her şey yolunda gitti.

Olay şöyle gelişti: Encrucijada'ya akşam sekiz gibi geldim. Bar tıklım tıkış doluydu, olabilecek en sefil ve aşağılık kalabalıkla. Hatta bir köşede akordeon çalıp şarkı söyleyen bir kör bile vardı. Ama bu görüntü gözümü korkutmadı ve barda bulduğum ilk boşluğa sıkışiverdim. Rosario yoktu. Bana servis yapan garson kıza Rosario'yu sorunca nedense beni hercailik, kendini beğenmişlik, bencillikle suçladı. Şimdi hakkını yemeyeyim, bunları sanki böyle olmak o kadar da kötü değil der gibi gülümseyerek söyledi. Doğrusu ne demek istediğini anlayamadım. Sonra Rosario'nun nereli olduğunu sordum, Veracruz'lu dedi. Ona da nereli olduğunu sordum. DF'den dedi. Ya sen? Ben Sonora'lı süvariyim, dedim birden, nerden aklıma geldiyse. Aslında Sonora'ya hiç gitmedim. Güldü, böylece uzunca bir süre sohbeti sürdürecektik

ama bir masadan çağırdılar. Rosario yoktu ama Brígida o gece bardaydı, evet oradaydı, ikinci tekilamı içerken yanıma geldi ve neler oluyor diye sordu. Brígida asık suratlı, melankolik, kırgın bakan bir kadın. Onu böyle anımsamıyordum, ama o gece sarhoştum şimdi değilim. Ne var ne yok Brígida? dedim. Rahatmışım izlenimi vermek istiyordum, hatta pek neşeli olduğumu söyleyemesem de neşeli görünmeye çalışıyordum. Brígida elimi tuttu ve kalbinin üstüne koydu. İlk anda sıçradım ve ilk düşüncem bardan uzaklaşmak, hatta koşarak çıkmak oldu ama dayandım.

“Duyuyor musun?” dedi.

“Neyi?”

“Kalbimi, salak. Nasıl atıyor duymuyor musun?”

Bana sunduğu yüzeyde parmak uçlarımla bir tarama yaptım: keten bir bluz, Brígida'nın göğüslerinin tamamını içine almak için fazla küçük olduğunu tahmin ettiğim sutyen. Ama kalp atışlarından eser yok.

“Hiçbir şey hissetmiyorum,” dedim gülümseyerek.

“Kalbim, eşek, atışını duymuyor musun, nerdeyse göğsümü delecek?”

“Bak, üzgünüm ama hiçbir şey duymuyorum.”

“Elinle nasıl duyacaksın, sersem, senden istediğim hissetmen. Parmakların hiçbir şey hissetmiyor mu?”

“Doğruyu söylememi mi istiyorsun? Hayır.”

“Ellerin buz gibi,” dedi Brígida. “Ne güzel parmakların var, hiç iş görmedikleri belli.”

İzleniyormuşum, inceleniyormuşum, delik deşik ediliyormuşum gibi geldi. Brígida'nın son gözlemi bardaki sarhoşlar tayfasının dikkatini çekmişti. O anda onlarla yüz göz olmamayı yeğledim ve Brígida'ya yanıldığını söyledim, tabii ki okul masraflarımı karşılamak için çalışmam gerekiyordu. Brígida falıma bakar gibi elimi eline almıştı. Bu ilgimi çekti ve olası seyircileri boş verdim.

“Hıyarlık etme,” dedi. “Bana yalan söylemek zorunda değilsin, seni tanıyorum. Ana kuzususun, ama hırslısın. Ve de şanslısın. Emellerine ulaşacaksın. Gerçi burada birkaç kez yolunu şaşırdığını görüyorum. Kendi suçun, çünkü ne istediğini bilmiyorsun. İyi ve kötü gününde yanında olacak bir bedene ihtiyacın var. Yanılıyor muyum?”

“Hayır, çok iyi çok iyi, devam et.”

“Burada olmaz,” dedi Brígida. “Bu dedikoducu sinemekiler neden senin geleceğini öğrensinler, değil mi ama?”

İlk kez açıkça çevremdekilere bakmaya cesaret edebildim. Dört-beş sarhoş Brígida’nın söylediklerini dikkatle dinliyordu, hatta birisi sanki söz konusu olan kendi eliymiş gibi gözlerini dikmiş elime bakıyordu. Hepsine bakıp gülümsedim, hani benim bir günahım yok der gibi, olur ya kızarlar filan. Brígida sırtımı çimdikledi. Gözleri alev saçıyordu, sanki bir kavgaya başladı başlayacak ya da ağladı ağlayacak gibi.

“Burada konuşamayız, gel arkamdan.”

Garson kızlardan birine fısır fısır bir şeyler söylediğini gördüm, sonra bana bir işaret yaptı. Encrucijada Veracruzana tıklım tıklımdı, kalabalığın üzerinden bir duman bulutu yayılıyordu, bir de körün akordeonunun sesi. Saate baktım, neredeyse on ikiye geliyordu, zaman uçup gidiyor, diye geçirdim içimden.

Peşinden gittim.

Depo gibi, kasaların ve temizlik araçlarının (deterjanlar, süpürgeler, küllü su, cam silecekleri, lastik eldiven koleksiyonu) durduğu dar ve uzun bir arka odaya girdik. Dipte, bir masa ve iki iskemle vardı. Brígida bana iskemlelerden birini işaret etti. Oturdum. Masa yuvarlaktı, üstü çentiklerle doluydu, okunamayan isimler kazanmıştı. Garson kız benden az ötede ayakta, bir tanrıça ya da yırtıcı bir kuş gibi durup başımda bekledi. Belki de ona otur dememi bekliyordu. Çekingenliğinden duyulana-

rak oturmasını teklif ettim. Kucağıma oturdu. Şaşırdım. Rahatsız bir pozisyondu, ama birkaç saniye içinde bedenim aklımdan, ruhumdan, hatta en kötü isteklerimin kontrolünden uzaklaştı ve kamışım gizlenemeyecek derecede sertleşti. Brígida durumu fark etmiş olmalı ki ayağa kalktı, yukarıdan bakarak beni bir güzel inceledikten sonra bana bir mımmım önerdi.

“Ne...” dedim.

“Mımmım, ister misin, sana bir mımmım yapayım mı?”

Ne demek istediğini anlamadan baktım. Her ne kadar yalnız ve yorgun bir yüzücü olsam da, bilgisizliğimin karanlık denizlerinde gerçek, ufak ufak kendine yol açıyordu galiba. O da bana baktı. Bakışları sert ve harbiydi. Bir de onu o güne dek tanıdığım tüm insanlardan ayıran bir niteliği vardı: Her zaman (nerede olursa olsun, hangi durumda olursa olsun, ne olursa olsun) insanın gözlerinin içine bakıyordu. O anda anladım, Brígida'nın bakışları dayanılmaz olabilirdi.

“Neden söz ettiğini bilmiyorum,” dedim.

“Şeyini emmekten, hayatım.”

Yanıtlayacak zamanım olmadı, belki de böylesi daha iyi oldu. Brígida gözlerini benden ayırmadan diz çöktü, fermuarımı açtı ve kamışımı ağzına aldı. Önce baş kısmını birkaç ısırıkla çekiştirdi, ısırıklar hafif olsa da telaşlandırıcıydılar. Sonra, tıkanma belirtisi göstermeden kamışın tümünü ağzına aldı. Bir yandan da sağ elini karnının alt kısmında, midemde, göğsümde gezdiriyor ve belli aralıklarla morluklarını hâlâ taşıdığım çimdikler atıyordu. Duyduğum acı büyük olasılıkla hazzın da özel olmasına katkıda bulunuyordu, ama gelmemi de önlüyordu. Brígida zaman zaman gözlerini yaptığı işten kaldırıyor, tabii ki cinsel organımı azat etmeden, benimle göz göze gelmeyi deniyordu. O zaman ben de gözlerimi

Canın sikkın olduğunda okunacak kitaplar var. Hem de pek çok. Sakin olduğun zamanlar için de bir edebiyat var. Bence bu tür en güzeli. Bir de hüzünlü olduğun zamanlar için bir edebiyat. Ve neşeli olduğun zamanlar için bir başka edebiyat. Bilgiye susadığın zamanlar için de bir edebiyat var. Ve umutsuz olduğun zamanlar için de ayrı bir edebiyat var. Ulises Lima ile Belano'nun üretmek istedikleri edebiyat işte bu sonuncu türden bir edebiyattı.

1975'in son gününde "damardan gerçekçilik" akımının kurucuları Arturo Belano ile Ulises Lima ödünç aldıkları bir arabayla Meksika'dan ayrılırlar. Amaçları, uzun yıllar önce Sonora Çölü'nde kayıplara karışmış gizemli şair Cesárea Tinajero'nun izini bulmaktır. Belano ile Lima'nın kovalamacaya dönüşen arayışları ve sonraki yirmi yıla yayılan maceraları hem yakın dostları hem de dünyanın dört bir yanında yollarının kesiştiği kişiler aracılığıyla aktarılınca ortaya bir kuşağın öyküsü çıkar.

Çağdaş Latin Amerika romanının en önemli örneklerinden **Vahşi Hayiyeler**, sınırların ve türlerin birbirine karıştığı bir dünyada genç ve şair olmak hakkında: Latin Amerikalı ve sürgün olmak, yaşama ve ölüme olduğu kadar edebiyata da inanmak...

*Tıpkı Cortázar'ın **Seksek**'i gibi çığır açıcı, muhteşem bir eser. İki binli yılların yeni edebî akımları bu eserin açtığı yolu takip edecekler.*
Enrique Vila-Matas

#yolhikayeleri #latinamerika #edebiyat #şiiir #yolculuk #çoksesliroman

 can roman

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN 978-975-07-3903-3

9 789750 739033